

67/2019

Év

2019

Védett tulajdonság:

Egészségi állapot

Diszkrimináció területe

Foglalkoztatás

Diszkrimináció típusa

Zaklatás

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A kérelmező néhány hónapja dolgozott a bepanaszolt munkáltatónál, amikor megtudta, hogy HIV-fertőzött. Ezt az információt csak közvetlen felettesével közölte, azonban arról egy beosztottja is tudomást szerzett, majd a többi munkatárs is. Ezt követően fertőtlenítőszeret helyeztek ki az irodában, majd a kérelmezőt a felettese arra kérte, hogy hozzon a munkahelyre saját étkezészetet, és tegyen óvintézkedéseket. A munkahelyen ellenségessé vált a hangulat, a kérelmezőt az egyik munkatárs beteg embernek is nevezte. Mindez pszichésen nagyon megviselte a kérelmezőt, akinek végül a munkáltató megszüntette a munkaviszonyát. A kérelmező a hatóságtól annak megállapítását kérte, hogy őt a munkáltató részéről zaklatás érte a fertőtlenítőszeres kihelyezése, a saját étkezészet beszerzésére kötelezés, valamint a felettese és más munkatársak megnyilvánulásai révén. Kérelme alátámasztására csatolta a felettesével folytatott beszélgetésről készített hangfelvétel leiratát és fényképeket a kihelyezett fertőtlenítőszerokról. Hivatkozott arra, hogy HIV-fertőzöttsége irodai munkakörnyezetben nem lehet veszélyes a munkatársakra.

A bepanaszolt munkáltató azzal védekezett, hogy a fertőtlenítőszeret az egyik munkatárs helyezte ki a munkáltató tudomása nélkül, ami egyébként gyakran előfordul a munkahelyeken, és nem sérti az emberi méltóságot. A felettes valóban kérte a kérelmezőt óvintézkedések megtételére és arra is, hogy hozzon saját étkezésletet, ez azonban nem kötelezés volt, és a kérelmező továbbra is a közös evőeszközöket használta. Az óvintézkedéseket a munkatársak azért tartották szükségesnek, mert a kérelmező véresre rágta a körmeit és visszatérő herpesze volt, ami a munkáltató álláspontja szerint észszerű indoknak tekinthető. A kérelmező által a munkatársaknak tulajdonított kijelentések a munkáltató szerint nem voltak lealacsonyítóak, nem gúnyolták őt ki, ezért nem sértették az emberi méltóságát. Annak alátámasztására, hogy a kérelmező körül ellenséges, megfélemlítő, megalázó környezet nem alakult ki, a munkáltató csatolta a kérelmező és felettese közötti SMS-váltást, amely a munkáltató szerint arról tanúskodik, hogy a kérelmezővel felettese megértő, támogató volt. A munkáltató úgy vélte, hogy a kérelmező emberi méltóságát nem sértették a munkatársak kijelentései, ezekben csupán mások alapjogának, érzékenységének kölcsönös tiszteletben tartásáról volt szó.

Tekintettel arra, hogy a kérelmező az ügyben bírósághoz is fordult, a hatóság az Ebktv. 15/B. § (1) bekezdése szerint eljárását felfüggesztette, majd a határozatát a jogerős bírósági ítélet alapján hozta meg.

A bíróság ítéletében egyértelműen megállapította az okozati összefüggést a kérelmező egészségi állapotával, bizonyítást nyert az emberi méltóságot sértő magatartás, valamint az, hogy e magatartások hatására a kérelmező körül a megszégyenítő, megalázó környezet kialakult. A kérelmező és a felettese beszélgetését rögzítő hangfelvételen ugyanis több alkalommal elhangzott, hogy a kérelmezőt megszégyenítően érintette a munkatársi hozzáállás, viselkedés. Hangsúlyozta a bíróság, hogy a törvényi megfogalmazásból következően a zaklatás abban az esetben is megvalósulhat, ha az elkövetőnek nem volt célja a megfélemlítés, megalázás, gúnyúzás, de a cselekmény ettől függetlenül kiváltotta ezt a hatást. A bíróság megállapította azt is, hogy a zaklató magatartás a munkáltató előtt ismert volt. A hangfelvétel tanúsága szerint a munkáltatót képviselő közvetlen vezető tisztában volt az ellenséges munkahelyi környezet kialakításával. Az étkezés iránti kérést önmaga fogalmazta meg, a kézfertőtlenítőkkel kapcsolatos aggodalmakat ismerte. Mindezek ellenére semmit nem tett a helyzet felszámolása érdekében, sőt a kérelmező felé azt közvetítette, hogy nem a kollégáknak, hanem a kérelmezőnek kell a többiek érdekének szem előtt tartásával lépéseket tennie és elviselnie a kialakult helyzetet.

Nem fogadta el a bíróság a munkáltató azon védekezését, hogy a saját étkezés használatára irányuló kérés ugyan okozati összefüggésben volt a kérelmező védett tulajdonságával, azonban a kérésnek objektív és észszerű indoka volt a többi munkatárs egészséghez való jogának védelme. Az ítélet szerint a rendelkezésre álló ismeretek alapján a közös étkezés használata semmilyen módon nem veszélyeztette a kollégák egészséghez való jogát, így annak védelme sem merült fel.

A bíróság jogi értékelése kötötte a hatóságot a döntéshozatal során, azzal a hatóság teljes mértékben egyet is értett. Ennek megfelelően megállapította, hogy a kézfertőtlenítők kihelyezése, a saját étkezés használatára irányuló kérés, a munkatársaknak és kérelmező felettesének az azokkal kapcsolatos kommunikációja révén a kérelmező körül az egészségi állapota miatt megszégyenítő, megalázó, ellenséges környezet alakult ki a munkahelyén. A munkáltató e légkör kialakulásának megelőzésére, felszámolására nem intézkedett, ezért zaklatást valósított meg a kérelmező egészségi állapotával összefüggésben.

A jogsértés szankciójaként a hatóság eltiltotta az eljárás alá vontat a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsításától, és a hasonló esetek megelőzése érdekében elrendelte a határozat nyilvánosságra hozatalát. A bírság alkalmazásától a hatóság eltekintett, mivel a munkaügyi per közbejöttével a jogsértéstől a határozat meghozataláig hosszú idő telt el, a bíróság pedig jelentős mértékű anyagi kompenzációt ítélt meg a kérelmező számára, így bírság kiszabása az eljárás célját már nem szolgálta volna.